VN2025-013787
rve grond en ontwikkel

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Noord van 07 oktober 2025

Portefeuille
Ruimtelijke Ordening (23)
Gemeentelijk Vastgoed (16), Woningbouw (21), Openbare Ruimte en Groen (33), Aanpak Noord (35), Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32), Sport en Bewegen (28), Grond en Ontwikkeling (22), Democratisering (inclusief Bestuurlijk stelsel) (17), Zorg en Maatschappelijke Ontwikkeling (47), Economische Zaken (24), Sociale Zaken (14)

Agendapunt
B9

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vaststellen Ruimtelijk Raamwerk en participatieplan Integrale Aanpak Kleine Wereld en vervolgtraject

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Noord besluit

1. Vaststellen van het Ruimtelijk Raamwerk dat opgesteld is in het kader van de Integrale Aanpak Kleine Wereld;
2. Kennisnemen van het verslag van de interviews als start van het participatietraject met bewoners uit de Kleine Wereld en Buikslotermeer Noord;
3. Vaststellen van het participatieplan en vervolgtraject waarbij het Ruimtelijk Raamwerk samen met de belanghebbenden verder wordt ingevuld;
4. Kennisnemen van de stand van zaken van deelopdrachten 1,3 en 4;
5. Kennisnemen van het vervolgtraject op hoofdlijnen;
6. Instemmen met het voorgestelde besluitvormingstraject.

Kernboodschap

We zien kansen om investeringen en werkzaamheden te koppelen, ongelijk te investeren en samen met bewoners en ondernemers de buurt te verbeteren: sociaal, fysiek en economisch. Dit doen we door verdichting, verbeteren en toevoegen van (maatschappelijke) voorzieningen en aanpak van achterstallig onderhoud. Fysieke investeringen zorgen voor sociale impact, met behoud van bestaande kwaliteiten. Het Ruimtelijk Raamwerk, opgesteld in co-creatie, verkent kansen en mogelijkheden om sociaal-maatschappelijke doelen te bereiken. In de komende periode wordt onderzocht of projecten passen bij de ambities, of er financiering en draagvlak is en welke randvoorwaarden gelden. Financiering staat nog niet vast, behalve voor projecten in planvorming.

Bestuurlijke achtergrond

De Integrale Aanpak Kleine Wereld wordt uitgevoerd onder regie van Aanpak Noord en

berust op drie pijlers: de (herijking) Principenota (2021/2024), de Ontwikkelstrategie 2035 (Bouwen aan buurten voor de toekomst, Ruimte voor de Stad) en de gebiedsontwikkeling van G&O voor de Salvatorkerk.

Aanpak Noord

In het coalitieakkoord 2022-2026 solidaire stad met kansen voor iedereen wordt de ernst van de groeiende ongelijkheid in Amsterdam Noord onderkend. Aanpak Noord is het antwoord van het gemeentebestuur om met gerichte inzet voor de duur van 25 jaar van de zogenaamde coalitiemiddelen de problemen aan te pakken en de bewoners van dit groeiend stadsdeel dezelfde kansen te bieden als Amsterdammers elders in de stad.

Het plan Aanpak Noord, pionieren en samenwerken in vertrouwen is vastgesteld in het college van B&W op 13 februari 2024. Hoofddoelen hierbij zijn vertrouwen, prettige en veilige woon- en leefomgeving en kansengelijkheid jeugd.

Bestuurlijke prioriteit

Aanpak Noord is een van de integrale aanpakken opgenomen in het Coalitieakkoord 2022-2026, naast de Masterplannen voor Zuidoost en Nieuw-West. Vanuit het principe Ongelijk investeren voor gelijke kansen wordt de planvorming gezamenlijk met directies uitgewerkt.

De Integrale Aanpak Kleine Wereld wordt uitgevoerd onder regie van Aanpak Noord in het kader van verbonden buurten. De Ontwikkelstrategie 2035 en Vitale Buurten zijn leidend voor de opdracht en uitwerking. Het Raamwerk is een uitwerking van de integrale aanpak.

Wettelijke grondslag

De Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022, artikel 9: taken en bevoegdheden dagelijks bestuur.

Lid 1: het bestuursorgaan is belast met de dagelijkse bestuur- en beheerstaken in het stadsdeel en oefent de taken en bevoegdheden uit die het College aan hem heeft opgedragen.

Participatieverordening Gemeente Amsterdam 2024, artikel 3: participatieplan

Lid 1: het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van het besluit waarvoor participatie wordt ingezet, stelt een participatieplan vast.

Onder 18.1 participatie: bepalen van het participatieniveau, geeft opdracht tot het organiseren en uitvoeren van participatie bij besluiten en projecten waar het dagelijks bestuur opdrachtgever voor is (zoals gebiedsontwikkeling en projecten in de openbare ruimte). Burgerparticipatie vormgeven volgens de voorschriften uit de Participatieverordening gemeente Amsterdam en de uitgangspunten en principes van het beleidskader participatie waaronder het opstellen en publiceren van participatieplannen.

Onderbouwing besluit

De stand van zaken van de Integrale Aanpak, het Ruimtelijk Raamwerk en het concept participatieplan zijn besproken in de gezamenlijke staf van 29 september 2025. De opmerkingen van het bestuur zijn in de bijgevoegde stukken verwerkt.

De Integrale Aanpak is reeds eerder met het DB besproken:

Op 5 maart jl. hebben wij (G&O, R&D, Stadsdeel gebiedsteam en Aanpak Noord) een presentatie en toelichting gegeven aan het DB over een gezamenlijke verkenning en aanpak voor de Kleine Wereld en ontwikkelrichting. Er is een lijst met kansen en ontwikkelingen toegelicht. Dit betreft zowel nieuwbouw/kansen voor verdichting, autonome gebiedsontwikkeling, woonprogramma als wel extra aandacht voor sociale programmering en extra investeringen in het kader van Ongelijk investeren en Aanpak Noord. De aanpak is gebaseerd op drie pijlers; herijking Principenota (Gebiedsteam/ Aanpak Noord),Ontwikkelstrategie 2035 (Samen Stad maken, R&D) en gebiedsontwikkeling Salvatorkerk e.o.(G&O).

Het DB reageerde positief op de aanpak om integraal naar de opgaven voor de Kleine Wereld te kijken gezien het grote aantal ontwikkelingen dat in deze buurt speelt, zowel fysiek als sociaal. We

hebben afgesproken het DB op de hoogte te houden van de stand van zaken van de verkenningen en eventuele keuzes voor te leggen.

Op 19 mei en 30 juni jl. zijn er in de gezamenlijke staven updates gegeven over de stand van zaken van de deelopdrachten van de verkenningen. De gezamenlijke verkenning is verdeeld in vijf deelopdrachten:

1. Programmatisch-sociaal-ruimtelijk raamwerk (Raamwerk)
2. (Andere vormen van) Financiering
3. Woononderzoek
4. Participatie- en communicatie
5. Transformatie Salvatorkerk/Drijverwegzone

Voor u ligt de uitwerking van deelopdracht 1 en,4. De enquête voor het woononderzoek (deelopdracht 3) is bijna afgerond en zal binnenkort aan u worden voorgelegd. Deze zal, na goedkeuring, half november onder de bewoners kunnen worden verspreid.

De gesprekken over andere vormen van financiering vinden nog plaats (deelopdracht 2). Voor een mogelijke EFRO-aanvraag (voor mede-financiering voor het participatietraject) zijn wel al eerste gesprekken gevoerd. Het is (nog) niet mogelijk gebleken een eerste gesprek met het ministerie VRO inzake hun programma Innovatie en Opschaling Woningbouw te agenderen vanwege drukte bij het ministerie.

Beslispunt 1: Vaststellen van het Ruimtelijk Raamwerk

We zien kansen om investeringen en werkzaamheden aan elkaar te koppelen, ongelijk te investeren en gezamenlijk de buurt te verbeteren (sociaal, fysiek en economisch): voor, door en met bewoners en ondernemers. We zien kansen voor verdichting, voor het verbeteren en toevoegen van (maatschappelijke) voorzieningen en voor aanpak van achterstallig onderhoud aan woningen en de openbare ruimte. Door fysieke investeringen kunnen we zorgen voor sociale impact waarbij we bestaande kwaliteiten van de buurt willen behouden.

1. Om gezamenlijk de meeste meerwaarde voor de buurt te creëren is een *Ruimtelijk Raamwerk* opgesteld (2025). Het Raamwerk is in co-creatie tot stand gekomen met de directies R&D, V&OR, G&O en Stadsdeel Noord/ Aanpak Noord en geeft invulling aan het Vitale buurten-principe (sociaal, ruimtelijk en economisch versterken van buurten) [1].

Het Raamwerk is een (visuele) weergave van een ruimtelijke verkenning naar kansen en mogelijkheden, (mede) om sociaal-maatschappelijke doelen te bereiken. Het Raamwerk bestaat uit vijf kaartlagen en een totaaloverzicht:

1. Groen/blauwe kwaliteit De Wieden (ruggengraat)
2. Identiteitsdragers en bijzondere plekken
3. Eén centrale plek: het hart van de wijk
4. Netwerk fietsen en wandelen
5. IJdoornlaan

Het Raamwerk:

- Brengt de samenhang tussen projecten en initiatieven in beeld
- Geeft richting aan lopende en toekomstige projecten
- Brengt kansen en mogelijkheden in kaart

- Bewaakt de integraliteit, visie en verbetert de kwaliteit

Het is opgesteld om samenhang aan te brengen tussen verschillende lopende en geplande projecten in de Kleine Wereld en deze in samenhang (onder de paraplu van de Integrale Aanpak) met elkaar uit te kunnen voeren. Het Raamwerk maakt inzichtelijk welke projecten afhankelijk en onafhankelijk van elkaar uitgevoerd kunnen worden, wat voor ingrepen er nodig of mogelijk zijn om de buurt te versterken en tot slot geeft het Raamwerk richting aan mogelijke nieuwe initiatieven en kansen die zich voordoen.

Binnen het raamwerk kunnen de verschillende werkzaamheden en activiteiten in verschillende tempos uitgevoerd worden, ook in samenwerking met corporaties. Ook sociale programmas kunnen hieraan gekoppeld worden. Door fysieke ingrepen sociale impact maken.

Het Raamwerk is geen formeel-juridisch-planologisch product maar een eerste uitwerking van eerder vastgestelde kaders. In de komende periode wordt nader in beeld gebracht en uitgezocht in hoeverre de lopende projecten en projecten in voorbereiding passen bij het realiseren van de ambities uit het Raamwerk en of er zicht is op financiering, draagvlak uit de buurt en welke andere randvoorwaarden er zijn om vervolgstappen te zetten. Ook zal het Raamwerk met bewoners tijdens het participatietraject worden besproken.

We hebben de corporaties om een eerste reactie op het Raamwerk gevraagd. Zij zijn positief over de flexibiliteit van het Raamwerk en de mogelijkheden om hun eventuele ontwikkelingen hieraan te koppelen. Zowel Lieven de Key als Eigen Haard zijn bezig met onderzoeken naar verdichtingsmogelijkheden van hun bezit. Zij zullen in 2026 meer duidelijkheid kunnen bieden hierover en blijven met de gemeente in gesprek.

Op verzoek van het DB zal er specifiek aandacht worden besteed in het onderzoek naar maatschappelijke voorzieningen, naar mogelijkheden voor dubbelgebruik en/of multifunctioneel gebruik en naar maatschappelijke schuif voor tijdelijke voorzieningen.

Beslispunt 2: Kennisnemen van het verslag van de interviews met bewoners als start van het participatietraject.

Zie bijlage.

Beslispunt 3: **Vaststellen van het concept participatieplan en vervolgtraject)**

Er is sprake van een uitgebreid participatietraject (deelopdracht 4), zowel van de verkenningen als van de vervolgaanpak en uitvoering, zie onder paragraaf Participatie. De interviews met de sleutelfiguren zijn als vertrekpunt gebruikt om het participatieplan op te stellen. De tekst in het participatieplan is aangepast aan de hand van opmerkingen in de gezamenlijke staf van 29 september 2025 (wijzigingen in rood).

Beslispunt 4: Kennisnemen van de stand van zaken van deelopdrachten 1,3 en 4;

Zie boven

Beslispunt 5: Kennisnemen van het vervolgtraject op hoofdlijnen

Op 24 september jl. is er ambtelijk opdrachtgeversoverleg geweest over het Raamwerk, participatieplan en vervolgproces (opdrachtgevers G&O, V&OR, R&D, Aanpak Noord en gebiedsteam). Er zal een gezamenlijk Plan van Aanpak voor het vervolgtraject worden opgesteld dat aan het DB zal worden voorgelegd.

Voor het vervolgtraject en de uitwerking van een gezamenlijke bestuurlijke opdracht dient een aantal zaken te worden uitgewerkt en ingericht:

- Bestuurlijke opdracht formuleren vanuit Stadsdeel of vanuit B&W waarbij de Integrale Aanpak geldt als paraplu en het Raamwerk wordt gebruikt als basis voor verdere ontwikkeling;
- Ambtelijk opdrachtgeverschap uitwerken (wie is waarvoor verantwoordelijk, hoe integraal te werken) en vervolgens beleggen. Mogelijk kunnen ook andere directies als opdrachtgever betrokken raken. Directie EZC (Programma Vitale Buurten) heeft aangegeven interesse te hebben in deelname aan de integrale aanpak, maar ook Directie Maatschappelijke Voorzieningen speelt hierin een belangrijke rol. De directie Maatschappelijke Voorzieningen zal vanaf oktober 2025 deel uit gaan maken van het Afstemmingsoverleg.
- Projectteam inrichten
- Opstellen PvA vervolgfase en dekking van de inzet organiseren

Beslispunt 6: Instemmen met voorgestelde besluitvormingstraject

- Om de Integrale Aanpak Kleine Wereld, het Ruimtelijk Raamwerk en de kansen van integrale gebiedsontwikkeling in dit gebied ook stedelijk bij het College onder de aandacht te brengen (en daarmee aandacht te vragen voor bestuurlijke prioritering, de benodigde ambtelijke capaciteit van de verschillende directies en financiering op de korte en lange termijn) stellen we voor deze te agenderen voor het bestuurlijk overleg Aanpak Noord met wethouder Van der Horst op 15 oktober 2025. Voorstel aan de wethouder Aanpak Noord is om in een vervolgbespreking in een dubbele wethouder (Van der Horst/Van Weyenberg + bestuurder Noord) nader te bepalen hoe dit het best met de rest van het College te delen (bijv. presentatie in B&W of uitwerking/vaststelling in nadere bestuurlijke opdracht).
- Raamwerk en participatieplan ter kennisname voorleggen aan Stadsdeelcommissie
- Uitwerking bewonersavond start participatietraject (oktober) ter goedkeuring voorleggen aan het DB
- Woonenquête ter goedkeuring voorleggen aan het DB (half november)
- Opstellen gezamenlijk PvA over vervolgtraject (eind oktober/half november).

[1] Zie Vitale wijken - Stad van de toekomst en Vitale Buurten - openresearch.amsterdam

---

Advies en afstemming

1. Voor de eerste inventarisatie zijn er ateliers geweest met directies MW, Wonen, G&O, V&OR, R&D. Ook zijn er verkennende gesprekken gevoerd met de corporaties Stadgenoot, Eigen Haard en Lieven de Key over hun plannen voor de Kleine Wereld. De uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in het ruimtelijk Raamwerk en de toelichting op de verkenningen.
2. We hebben de corporaties Stadgenoot, Eigen Haard en Lieven de Key (eigenaren meerdere complexen) om een eerste reactie op het Raamwerk gevraagd. In een later stadium zal ook met De Alliantie worden gesproken (eigenaar één complex). Zij zijn positief over de flexibiliteit van het Raamwerk en de mogelijkheden om hun eventuele ontwikkelingen hieraan te koppelen. Zowel Lieven de Key als Eigen Haard zijn bezig met onderzoeken naar verdichtingsmogelijkheden van hun bezit. Zij zullen in 2026 meer duidelijkheid kunnen bieden hierover en blijven met de gemeente in gesprek.
3. Voor het participatietraject is afstemming geweest met een klankbordgroep (15 sleutelfiguren) van bewoners. Na goedkeuring door het Dagelijks Bestuur kan het participatietraject over de Integrale Aanpak van start gaan.

4. Op 24 september jl. is er ambtelijk opdrachtgeversoverleg geweest over het Raamwerk, participatieplan en vervolgproces (opdrachtgevers G&O, V&OR, R&D, Aanpak Noord en gebiedsteam). Er zal een gezamenlijk Plan van Aanpak voor het vervolgtraject (bestuurlijke opdracht) worden opgesteld dat aan het DB zal worden voorgelegd.
5. De directie Maatschappelijke Voorzieningen zal vanaf oktober 2025 deel uit gaan maken van het Afstemmingsoverleg. De Directie EZC (Programma Vitale Buurten) heeft aangegeven interesse te hebben in deelname aan de integrale aanpak en zal bij het vervolg worden betrokken door R&D.
6. Na vaststelling door het Dagelijks Bestuur kunnen het participatieplan en ruimtelijk Raamwerk ter kennisname naar de Stadsdeelcommissie worden gestuurd.

Duurzaamheid

Niet van toepassing: de voorliggende besluiten betreffen het Ruimtelijk Raamwerk en participatietraject voor de Integrale Aanpak op hoofdlijnen. Hierin worden geen beslissingen voorgelegd over de uitvoering. Voor de uitvoering van projecten en werkzaamheden die onder het Raamwerk vallen vinden separaat besluitvormings- en participatietrajecten plaats die op duurzaamheidsaspecten worden getoetst.

De Integrale Aanpak draagt wél bij en staat in het teken van *sociale duurzaamheid*.

Participatie

Er is sprake van een uitgebreid participatietraject (deelopdracht 4 van de Integrale Aanpak), zowel van de verkenningen als van de vervolgaanpak en uitvoering. Voor de integrale aanpak geldt het participatieniveau op de twee hoogste tredes van participatie: samenwerken en meebepalen.

Op basis van gesprekken met bewoners is een participatie- en communicatieplan opgesteld (zie bijlage, beslispunt 3). Het Ruimtelijk Raamwerk zal onderdeel uitmaken van het participatietraject en zal samen met bewoners en andere belanghebbenden verder worden *ingevuld*. De eerste bewonersbijeenkomst hierover zal eind oktober/begin november 2025 plaatsvinden. Ook zullen we aandacht schenken aan de kernwaarden. De voorbereidingen voor het participatietraject zijn inmiddels gestart (locatie en datum nader te bepalen). De uitwerking zal aan het DB worden voorgelegd.

Financiële onderbouwing

Niet van toepassing: de voorliggende besluiten betreffen het Ruimtelijk Raamwerk en participatietraject voor de Integrale Aanpak op hoofdlijnen. Hierin worden geen beslissingen voorgelegd over benodigde investeringen en financiële consequenties. Dit wordt in de planvorming van concrete projecten en werkzaamheden die onder het Raamwerk vallen uitgewerkt.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam

AD2025-062026	Stadsdeel Noord Voordracht (pdf)
AD2025-062039	Bijlage 2 - Uitkomsten interviews Integrale Aanpak NL 18 juli 2025.pdf (pdf)
AD2025-062040	Bijlage 1 - CONCEPT Participatieplan NL 1 okt 25.pdf (pdf)
AD2025-062297	Bijlage 3 - CONCEPT Integraal Raamwerk De Kleine Wereld en omgeving 1 okt 25.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord